

Atli Dam um Sumbiarbergholið:

Fólkaflokkurinn er ekki til at líta á — sigur fyrst ja síðani nei til berghol

«Í samgonguni 1975 — 80 gekk fólkaflokkurinn frá givnum skrivaðum orði. Hetta orsakaði sum kunnugt samgonguslit, og hövdu fólkafloksmenn harvið ábyrgdina av, at bergholsgerðin Lopa/Sumba ikki byrjaði í 1981, soleiðis sum úthyggingarætlanin tá segði.

Vit hava síðani frætt frá samgongumonnum fólkaflokksins, at heldur ikki í hesi borgarligu samgongu kunnu orð hansara takast fyrri fult, tí flokkurinn er ikki til at líta á.

Hetta sigur Atli Dam, tingmaður í minnilutaálitinum til uppskotið um at farið verður undir bergholsgerðina millum Lopa og Sumba.

Uppskotið varð herfyri viðgjørt í figgjarnevndini, har ein meirluti (Ivan Johannesen, Svend Áge Ellefsen, Øssur Dam Jacobsen og Hilmar Kass) ikki tekur undir við uppskotinum at farast skal undir bergholsgerðina millum Lopa og Sumba í hesum árinum.

Ein minniluti, sum umframt Atla Dam, er Óve Mikkelsen og Adolf Hansen, mælir til at samtykkja uppskotið.

Uppskotið varð til 2. viðgerð á tingi friggjadagin.

Í sinum viðmerkingum sigur Atli Dam:

«Sagt verður, at pappirið er tolið, og liggur í hesum, at hetta óseka pappiruttan eymkan tekur ímóti sjálvstítt mest ótrúliga.

Oyðslíð av virðisleysum orðum frá umboðum fólkaflokksins og pappirspillið, sum hesi umboð gera seg sek í í fyriliggjandi máli, ber tó av.

Í longu sjóforkláriningini liggur ikki bert ein vanvirðan av tingmonnum, sum skulu leggja eygu og oyru til, at veruleikin verður so tóvdur upp í tóva, men eisini ein undirmerking av hugsunnarevnum veljaranna, sum skulu slúka hesa umbering fyrri, at fólkaflokkurinn — sær sjálfum líkur — eina ferð enn rennur frá teim lyftum, hann gevur.

Í samgonguni 1975 — 80 gekk fólkaflokkurinn frá givnum skrivaðum orði. Hetta orsakaði sum kunnugt samgonguslit, og hövdu fólkafloksmenn harvið ábyrgdina av, at bergholsgerðin Lopa/Sumba ikki byrjaði í 1981, soleiðis sum úthyggingarætlanin tá segði.

Vit hava frætt frá samgongumonnum fólkaflokksins, at heldur ikki í hesi borgarligu samgongu kunnu orð hansara takast fyrri fult, tí flokkurinn er ikki til at líta á.

Tað er í ógvuliga soltið og virðisliðið, at fólkaflokkurinn nú sigur, at eftir valið í heyst skal flokkurinn halda tey lyfti, hann í hesi samgongu hevur givið um bergholsgerð Lopa/Sumba (Páll vang: «Eingin undanfærsla verður góðtíkin»).

Tingmenn kundu helst skilt, at tað er ilt hjá fólkaflokkinum at seta seg í ta støðu, at hann enn einaferð hevur ábyrgdina av einum samgongusliti, men tá væntaðu teir eisini, at flokkurinn av samligheitsgrundum gekk spakuliga um hurðarnar og tagdi. Men istaðin speirur fólkaflokkurinn tey hesum máli avvarðandi við lyftum, sum hann á ongan hátt

kann geva innihald, tí tryggin fyrri, at nakar vil geva hesum flokki meðávirkan á gongdina í hesum samfelag eitt komandi valskeið er eingin — als eingin.

Skal ein kunna takast fyrri fult í politikki, mugu

menn kunna líta á, at álvari er í, og at givin orð halda, tí kemur fólkaflokkurinn helst í somu støðu, sum hann nú hevur sett hesa samgongu í:

«Bert at ana politiskt.»

NORDAFAR

Løgtingið og borgarar landsins mugu hava ávirkan, ið samsvarar við almennu veitingarnar

Støða skal nú takast til, um Nordafar støðin skal latast upp í summer, ella henda støðin skal latast aftur, fyrri neyvan nakrantíð at latast upp aftur av feroyingum. Soleiðis verður støðin mett í dag, tí møguleikarnir, sum bodnir eru í ár, ikki verða brúktir, bjóðast hesir ongantíð aftur. Seinru árin hava teir politisku myndugleikarnir staðið við avgerðini. Av í at landið hevur veðhildið fyrri rakstrarløn, hevur borið til at hava støðina gangandi, men hetta hevur kostað landskassanum pening. Upplýst er, at Nordafar skyldar landskassanum 22 — 25 milliónir krónur fræmmanundan.

Ongantið hevur tað verið meira neyðugt enn júst í ár at opna Nordafar støðina, tí Nordafarstøðin kann gerast karmur um fiskivinnuavtalar.

Nakað soleiðis segði løgmaður, tá lógin um veðhald til rakstur av hesi støðini var til fyrstu viðgerð á tingi. Hann segði eisini, at tær 11 milliónirnar, sum her er tala um, ongan týðning hava í mun til teir fyrminur, sum feroyingar kunnu fáa við at halda støðina opna í summer.

Upplýst varð, at tað hevur eydnast Nordafar at fáa eina kvotu uppá 3000 tons, umframt tey 1000 — 1500 tonsini, sum grønlandingar væntast at avreiða til støðina. Annars

eru møguleikar fyrri at keypa ein so nær sum nýggjan hekkutrolara fyrri 20 milliónir krónur. Við hesum trolara fylgja 3500 tons av tonski og 1000 tons av kongafiski. So her er talan um eina rættliga stóra kvotu.

Skuldi tað eydnast at fingið skip til at fiska til støðina, so kundi hetta verið eitt rættliga stórt arbeidsplass. Tí er spurningurin rættliga avgerðandi um, hvussu nógv feroysk arbeidsplass kunnu væntast.

Landsstýrið hevur lagt eitt lógaruppskot fyrri tingið, eina lóg við fyra veðhaldsheimildum. Samanlagt snýr heta seg um eina upphædd uppá 11 milliónir krónur.

3 milliónir, rakstrarløn fyrri støðina 1984.

3 milliónir fyrri leysaskuld 1983.

2 milliónir veðhald, rakstur av fiskiskipum.

3 milliónir rakstrarløn av møguliga keyptum trolara.

Í viðmerkingunum til málið stendur, at veðhaldið er treytað av, at landsstýrið fær 60 % av partabrevunum ihandveð,

— við atveðurætti. Men samtiðis sigur landsstýrið í einum »notati», sum

fylgir við málinum, at landsstýrið sær sær ikki nakra grund vera størri lögtingslutteku, hvørki sum eigari, ella í nevndina.

Á henda hátt verður inndragingin av partabrevunum nyttuleys, og bert upp á kvamsvis. Hetta fer javnaðarflokkurinn ikki at góðtaka, men halda fast við, at lögtingið velur fleirtalið í nevndina, alt annað er órimiligt.

Við útflytingini av sjómarkinum her hjá okkum, broyttust vinnumøguleikarnir soleiðis, at meira er av arbeiði bæði á sjógv og landi her heima. Kortini so hevur tað verið neyðugt hjá feroyingum at søkja sær vinnumøguleikar í øðrum londum.

Tað er og hevur verið ein samfelagsuppgáva at skapa tær fyrirteytir, sum gera hetta møguligt. Soleiðis má áðanast, at spurningurin viðvíkjandi Nordafar er ein samfelagsuppgáva.

Sum øllum kunnugt so fer Grønland at taka seg

burtur úr EF. Tá verða samráðingar um fiskirættindi at fara fram imillum grønlandskar og feroyskar myndugleikar. Eftir tí ið skilst, so metir landsstýrið, at tað kann vera heppið tá at eiga hesi vinnutól í Grønlandi.

Ivaspurningurin í øllum hesum máli er, um her eru nakrir veruligir vinnuligir ella politiskir fyrminur, sum kunnu verða til gagns fyrri framtíðar samráðingum imillum londini bæði.

Slikar spurningar vil javnaðarflokkurinn hava kannaðar, áður enn støða verður tikin til hetta mál. Mangt er ið bendir á, at um ein loysn skal finnast, so má javnaðarflokkurinn vera við til at finna hana, tí samgongan er neyvan samd í hesum máli heldur.

Jørgen Thomsen